

अनुकंप्योमादशोवचनस्वीकारेणानुपास्यइतिप्रार्थयते ॥२५॥ प्रत्याहप्रत्याख्यानं करोति प्रतिकूलं आज्ञाविरुद्धं बद्धीति प्रतिकूलवादी ॥२६॥ अस्तव्यं दर्पशून्यं अस्त्रीबंसामर्थ्यवंतं अदीर्घसूत्रं क्षिप्रकारिणं सानुक्रोशंसदयं श्लक्ष्णं मंजुलं अहार्यं अभेद्यं अरोगजातीयं रोगलेशशून्यं उदारं युक्तियुक्तं महार्थं च वाक्यं यस्य तं दूतं प्रेष्यं ॥२७॥ विकाले सायंकाले परस्य अविश्वस्तस्य गेहेन गच्छेत् प्रार्थयतीति भोक्तुमिति शेषः ॥२८॥ संसृष्टः बहुकर्तृकत्वेन मिश्रो मंत्रो यस्य त्वादृशस्य कर्णादिसहायवतो राज्ञो निद्रवं मंत्रस्य अपहारं न गच्छेत् त्वादृशः तं मंत्रं न दूषयेत् तैः सर्वैः सह विरोधापत्तेरिति भावः त्वयि बहूनां शास्ये अहं नाश्वसिमीति न ब्रूयात् किंतु मम किंचित् कार्यमस्तीति तथा व्यपदेशं व्याजं कृत्वा तादृशान् मंत्रादपसरे देवेत्यर्थः ॥२९॥ घृणीलज्जावान् सहियथोक्तं दंडं अधमर्णे षुपातयितुं न शक्तः क्रूरो यमिति लोकापवादभयात् उद्धृतभूतिः दूरीक

अभिप्रायं यो विदित्वा तु भर्तुः सर्वाणि कार्याणि करोत्यतं द्री ॥ वक्ता हि तानामनुरक्त आर्यः शक्तिज्ञ आत्मेव हि सोऽनुकंप्यः ॥२५॥ वाक्यं तु यो नाद्रियतेऽनुशिष्टः प्रत्याहयश्चापि नियुज्यमानः ॥ प्रज्ञाभिमानो प्रतिकूलवादी त्याज्यः स तादृक्त्वरयैव भृत्यः ॥२६॥ अस्तव्यमस्त्रीबमदीर्घसूत्रं सानुक्रोशं श्लक्ष्णं महार्थं मन्यैः ॥ अरोगजातीयमुदारवाक्यं दूतं वदंत्यष्टगुणोपपन्नं ॥२७॥ न विश्वासाज्जातु परस्य गेहे गच्छेन्न रश्चेतयानो विकाले ॥ न च त्वरे निशितिष्ठेन्निगूढो न राजकाम्यां योषितं प्रार्थयतीति ॥२८॥ न निद्रवं मंत्रगतस्य गच्छेत्सं सृष्टमंत्रस्य कुसंगतस्य ॥ न च ब्रूयान्नाश्वसिमित्वयीतिसकारणं व्यपदेशं तु कुर्यात् ॥२९॥ घृणी राजापुंश्च ली राजभृत्यः पुत्रो भ्राता विधवा बालपुत्रा ॥ सेनाजीवी चोद्धृतभूतिरेव व्यवहारेषु वर्जनीयाः स्युरेते ॥३०॥ अष्टौ गुणाः पुरुषं दीपयंति प्रज्ञाचकौल्यं च श्रुतं दमश्च ॥ पराक्रमश्चावहुभाषिता च दानं यथा शक्तिरुतज्ञता च ॥३१॥ एतां गुणां स्तात महानुभावाने को गुणः संश्रयते प्रसज्य ॥ राजाय दासत्कुरुते मनुष्यं सर्वान् गुणाने षगुणो विभर्ति ॥३२॥ गुणादशस्त्रानशीलं भजंते बलरूपं स्वरवर्णप्रशुद्धिः ॥ स्पर्शश्च गंधश्च विशुद्धता च श्रीः सौकुमार्यं प्रवराश्च नार्यः ॥३३॥ गुणाश्च षण्मि तभुक्तं भजंते आरोग्यमायुश्च बलं सुखं च ॥ अनाविलं चास्य भवत्यपत्यं न चैनमाघून इति क्षिपंति ॥३४॥ अकर्मशीलं च महाशनं च लोकद्विष्टं बहुमायं नृशंसं ॥ अदेशकालज्ञमनिष्टवेषमेतान् गृहेन प्रतिवासयेत् ॥३५॥ कदर्यमाक्रोशकमश्रुतं च वनौकसं धूर्तममान्यमानिनं ॥ निष्पूरिणं कृतवैरं कृतघ्नमेतान् भृशार्तोऽपि न जातु याचेत् ॥३६॥

ताधिकारः एते व्यवहारे धनदानादौ वर्जनीयाः द्रव्यनाशभयात् एतेभ्यो न पाह्यं च अधमर्णो घृणीलज्जावांश्चेदिति निर्बंधेन व्याच्यमानः प्राणानेव ज्ञात् एवमन्यत्राप्युक्तं त्वमपि नाशयामास्यं मादेहीति भावः ॥३०॥ ३१॥ ३२॥ स्वरोध्वनिः तस्य प्रशुद्धिः मंजुलता वर्णाः कादयः तेषां प्रशुद्धिर्यथा स्थानकरणं विस्पष्टमुच्चारणं स्पर्शः मृदुता सौकुमार्यं लावण्यं ॥३३॥ मितभुक्तं मितभोजिनं आपूनो बहुभोजीति क्षिपंति निर्दंति ॥३४॥ अनिष्टवेषं क्षपणकादिवेषधरं ॥३५॥ कदर्यं अदातारं आक्रोशकं गालयितारं अश्रुतं मूर्खं वनौकसं कैवर्तकं धूर्तं कितवं निष्पूरिणं निर्दयं हिंस्रं कृतवैरं कृतघ्नमेतान् ॥३६॥